

Letnik 1914.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru

Kos CLIX. — Izdan in razposlan 23. dne oktobra 1914.

Vsebina: (St. 289—292.) 289. Cesarski ukaz o retorsijskih naredbah na pravnem in gospodarskem polju povodom vojnih dogodkov. — 290. Ukaz o retorsijskih naredbah pri imovinah in terjatvah, ki grede pripadnikom sovražnih držav. — 291. Ukaz, s katerim se izdaja plačilna prepoved zoper Veliko Britanijo in Francosko. — 292. Ukaz o nadzorovanju inozemskih podjetij.

289.

Cesarski ukaz z dne 16. oktobra 1914. l.

o retorsijskih naredbah na pravnem in gospodarskem polju povodom vojnih dogodkov.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Vlada se pooblašča po pravu odmene izdati ukaze ali odredbe pravne ali gospodarske vrste o ravnanju z inozemci in inozemskimi podjetji in ukreniti naredbe, ki so pripravne zabraniti neposrednje ali posrednje izvrševanje dajatev v sovražno inozemstvo.

§ 2.

Kdor nalašč ravna zoper predpise, izdane na podstavi § 1, se kaznuje zaradi pregreška s hudim zaporom od enega mesca do enega leta.

Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do 50.000 K, ki teče v državni zaklad.

§ 3.

Cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve. Izvršiti ga je naročeno ministru za notranje stvari in drugim udeleženi ministrom.

Na Dunaju, 16. dne oktobra 1914. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hohenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

290.**Ukaz vsega ministrstva z dne
22. oktobra 1914. l.**

**o retorsijskih naredbah pri imovinah in terjatvah,
ki gredó pripadnikom sovražnih držav.**

Na podstavi § 1 cesarskega ukaza z dne 16. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 289) se ukazuje tako:

§ 1.

Po pravu odmene se lahko zadostitev pravice, ki gredó pripadnikom sovražnih držav iz imovin in terjatev zoper podjetja, posamezne osebe, javne upravne zastoje in druge korporacije, delujoče v tuzemstvu, prepové ali naredi odvisna od izpolnjevanja določnih pogojev. Nadalje se lahko zakaže, da se dolžne reči, dokler se drugače ne ukrene, položijo v avstrijsko-ogrski banki ali v poštni hranilnici ali na drugih pripravnih mestih.

§ 2.

Od časa začetka veljavnosti ukaza naprej lahko vlada prisili vsa v tuzemstvu delujoča podjetja, posamezne osebe, javne upravne zastoje in druge korporacije, da naznanijo imovine in terjatve v § 1 oznamene vrste.

§ 3.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hochenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

291.**Ukaz vsega ministrstva z dne
22. oktobra 1914. l.,**

**s katerim se izdaja plačilna prepoved zoper Ve-
liko Britanijo in Francosko.**

Na podstavi § 1 cesarskega ukaza z dne 16. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 289) o retor-

sijskih naredbah na pravnem in gospodarskem polju povodom vojnih dogodkov se ukazuje tako:

§ 1.

Dokler se ne ukrene drugače, se prepoveduje dajati plačila pripadnikom Velike Britanije in Irskega ter britanskih kolonij in posestev, nadalje Francoskega in njegovih kolonij ter osebam, ki imajo v teh ozemljih svoje stanovišče (sedež), posrednje ali neposrednje v gotovini, v menicah ali čekih, s preodkazom ali kako drugače ter preodkazovati denar ali vrednostne papirje posrednje ali neposrednje v ta ozemlja.

Ta prepoved velja zlasti tudi zoper vsakega pridobitnika pravice, ki jo je pridobil po 13. dnevu avgusta 1914. l., ako pa ima svoje stanovišče (sedež) v tuzemstvu, po začetku veljavnosti tega ukaza.

§ 2.

Za menice in čeke, ki spadajo pod to plačilno prepoved, se odlaga plačilni čas, rok za prezentacijo v plačilo in za protestovanje, dokler se ne ukrene drugače.

§ 3.

Predpisi §§ 1 in 2 se ne uporabljajo na plačila v tuzemstvu pripadnikom v § 1 imenovanih držav, ki imajo v tuzemstvu svoje stanovišče, nadalje na to, če se naj v tuzemstvu izpolnijo pravice, ki so nastale za pripadnike takih držav v obratu njihovih zavodov, ki so v tuzemstvu.

Dajanje podpor pripadnikom avstrijsko-ogrške monarhije ostane dovoljeno.

§ 4.

Finančni minister v porazumu z udeleženi ministri lahko pripušča izjeme od prepovedi § 1.

§ 5.

Za dobo prepovedi se ne morejo terjati zamudne obresti.

§ 6.

Dolžnik se lahko oprosti s tem, da dolžne zneske ali vrednostne papirje položi v avstrijsko-ogrski banki ali v poštni hranilnici.

§ 7.

Dajatve proti prepovedi zapadejo kaznim, določenim v § 2 cesarskega ukaza z dne 16. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 289).

§ 8.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hochenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

292.

Ukaz vsega ministrstva z dne 22. oktobra 1914. l.

o nadzoru inozemskih podjetij.

Na podstavi § 1 cesarskega ukaza z dne 16. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 289) se ukazuje tako:

§ 1.

Po pravu odmene se lahko za taka, v ozemlju, v katerem velja ta ukaz, delujoča podjetja ali za podružne zavode podjetij, ki se vodijo ali nadzorujejo iz sovražnega inozemstva, ter za taka podjetja, kojih donose je docela ali deloma oddajati v sovražno inozemstvo, na stroške podjetij postavijo nadzorovalne osebe, ki naj varujé lastninske in druge zasebne pravice podjetja čuvajo nad tem, da se v času vojne opravični obrat ne vodi tako, da bi nasprotovalo tuzemskim interesom.

§ 2.

Nadzorovalne osebe imajo zlasti pravico:

1. zahtevati pojasnilo o vseh opravičnih stvareh;

2. vpogledovati v knjige in spise podjetja ter preiskovati zalogo blagajnice in zaloge vrednostnih papirjev in blaga;

3. prepovedovati opravilne naredbe vsake vrste, zlasti odredbe o imovinskih vrednostih in poročila o opravičnih stvareh.

§ 3.

Voditelji in nameščenci podjetij se morajo pokoriti zaukazom in naročilom, ki so jih za nadzorovanje podjetja ukrenile nadzorovalne osebe.

§ 4.

Novci ali druge imovinske vrednosti pod nadzorstvo postavljenega podjetja se ne smejo niti posrednje niti neposrednje oddajati ali preodkazovati v sovražno inozemstvo.

Nadzorovalne osebe lahko pripuščajo izjeme. V pripravnih primerih lahko zaukažejo, da se denar ali vrednostni papirji, ki se po odstavku 1 ne smejo oddajati ali preodkazovati, v prid upravičencem položijo v avstrijsko-ogrski banki ali v poštni hranilnici.

§ 5.

Ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hochenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

